

Smáraskóli

SJÁLFSMATSSKÝRSLA SKÓLAÁRIÐ 2012-2013

Virðing - Vöxtur - Víska - Vísýni

Efnisyfirlit

Inngangur.....	1
Markmið og tilgangur matsins.....	5
Aðferðir og framkvæmd matsins.....	8
Samantekt og ábendingar.....	16
Fylgiskjöl og viðaukar.....	20

Inngangur

Samkvæmt lögum frá árinu 1995 er öllum skólum skylt að gera markvissar sjálfsmatskannanir á helstu þáttum skólastarfsins. Í þessari áfangaskýrslu um sjálfsmat Smáraskóla er gerð grein fyrir sjálfsmatsaðferðum skólans frá haustinu 2012 til loka skólaársins 2013. Tilgangur með matinu er að auka skilvirkni í umbótastarfi skólans. Matið er árangursmiðað þar sem upplýsingar og niðurstöður eru nýttar til að endurskipuleggja og bæta skólastarfið. Nemendakönnun var lögð fyrir 2. bekk í nóvember. Skólapúlsinn var lagður fyrir nemendur í 6. til 10. bekk og dreifðist sú könnun yfir skólaárið. Skólapúlsinn var einnig lagður fyrir foreldra og fór sú könnun fram í febrúar. Unnið var vel úr niðurstöðum samræmdra prófa og heildarútkoman kynnt á kennarafundi. Niðurstaða einstakra þátta og hvers nemandar var skoðuð vel og úrbætur gerðar þar sem þörf var á. Einnig var rýnt í niðurstöður annarra prófa og markvisst unnið með úrbætur, m.a. í sérkennslu. Unnin hafa verið viðmið varðandi árangur á prófum. Lestrarpróf og skimanir eru notuð til að kanna stöðu nemenda í lestri. Starfsmannaviðtöl eru einnig grundvöllur úrbóta og fara þau fram í janúar og febrúar ár hvert.

Um skólann

Smáraskóli er heildstæður grunnskóli fyrir börn á aldrinum 6 - 16 ára. Skólaárið 2012-2013 voru í skólanum um 365-370 nemendur í 17 bekkjardeildum. Við skólann starfa 51 starfsmaður. Stjórn skólans samanstendur af skólastjóra, aðstoðarskólastjóra og deildarstjóra yngra stigs. Aðstoðarskólastjóri er jafnframt deildarstjóri eldra stigs. Stjórnunarteymi skólans fundar einu sinni í viku, stundum oft.

Kennarafundir/starfsmannafundir eru haldnir einu sinni í mánuði og oftast ef þurfa þykir. Skólaráð er einnig kallað á fund stjórnenda a.m.k. 7 sinnum á hverju skólaári. Foreldrafélag starfar einnig við skólann. Deildarfundir og teymisfundir eru hálfsmánaðarlega svo og nemendaverndarráðfundir. Eineltisteymi fundar einu sinni í mánuði og oftast ef þurfa þykir. Önnur teymi sem starfandi hafa verið í vetur eru Comeniusarteymi, heilsuteymi, jafnréttisteymi, námsmatsteymi, umhverfisteymi, sjálfsmatsteymi og teymi um uppeldi til ábyrgðar. Einnig hafa verið starfandi teymi sem unnið hafa að grunnþáttum nýrrar aðalnámsskrár. Það voru teymi um læsi, sjálfbærni, heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti og sköpun. Sérkennarar funda reglulega.

Kennsla er virka daga frá kl. 8:10-14:30. Smáraskóli er við Dalsmára 1 í Kópavogi. Skrifstofan er opin virka daga kl. 7:50-15:45, sími 515 5900, fax 554 6093, netfang ritari@kopavogur.is og heimasíða skólans er <http://www.smaraskoli.is>. Heimasíða

Smáraskóla er mikilvægur miðill til að koma upplýsingum til foreldra og annarra. Lögð er áhersla á að hún sé lifandi og að þar birtist nýjustu fréttir af skólastarfinu. Skólinn notar vefkerfið Mentor sem gerir forráðamönnum nemenda kleift að nálgast upplýsingar um ástundun, heimanám og fleira.

Stefna, áherslur og markmið

Smáraskóli er framsækinn skóli, sem byggir á gömlum gildum. Í daglegu starfi skólans er menntun og mannrækt höfð að leiðarljósi. Einkunnarorð skólans eru virðing, vöxtur, vizka og víðsýni. Í skólastarfinu reynir á faglegt frumkvæði, gleði, hugmyndaauðgi, sveigjanleika og velvilja. Við skólann starfa metnaðarfullir og traustir starfsmenn sem vilja að börnin í skólanum nái framúrskarandi árangri á öllum sviðum mannlífsins. Við, sem störfum hér berum ábyrgð, höfum trú hvert á öðru og því sem við gerum. Stefnumörkun eða sýn verður ekki að leiðarljósi skóla við það eitt að vera sett á blað. Stefnan er það sem einstaklingarnir hugsa og hún verður ekki sameiginleg hópi kennara, hvað þá heilu skólasamfélagi, nema meirihlutinn sé henni samþykkuð, geri hana að sinni og fylki sér um þau gildi sem hún byggir á. Þannig skapast hollusta og skuldbinding fagmanns við starf sitt. Það sem fær hann til að leggja sig varanlega fram er sú innri umbun sem veitir honum ánægjuna af því að tilheyra samfélagi fagmanna sem stefnir að sameiginlegu marki, sjá bættan árangur af starfi og sjá eigin menntasýn verða að veruleika.

Starfsáætlun Smáraskóla varðandi nám og kennslu tekur mið að því að í skólastarfi á að ríkja fjölbreytni í vinnubrögðum og við val á kennsluaðferðum og viðfangsefnum sé tekið tillit til markmiða sem stefnt er að, aldurs, þroska og getu nemenda sem í hlut eiga hverju sinni, eðlis viðfangsefnis og námsumhverfis. Kennarar bera faglega ábyrgð á að velja heppilegustu leiðirnar til að ná markmiðunum.

Nám og kennsla miðar að því að ná tilteknum markmiðum, bæði þeim sem grunnskólalög og aðalnámskrá kveða á um og þeim sem nemendur, kennarar og skólinn setja sér. Skýr markmið eru forsenda þess að nemendur taki sjálfir frumkvæði og ábyrgð á eigin námi og vinni sjálfstætt. Val á kennsluaðferðum og skipulag skólastarfs miðast við þá skyldu grunnskóla að sjá hverjum nemanda fyrir bestu tækifærum til náms og þroska. Við val á kennsluaðferðum er haft í huga hvernig þær falla að viðfangsefnum og þjóna þeim markmiðum sem stefnt er að hverju sinni.

Leitast er við að kennslan taki mið af þörfum og reynslu einstakra nemenda og efla með þeim námfýsi og vinnugleði. Lögð er áhersla á fjölbreytni í vinnubrögðum og kennsluaðferðum sem taka mið af mismunandi þroska og getu nemenda. Leitast er

við að auka þekkingu nemenda og færni og byggja upp sem heilsteyptasta sjálfstæða einstaklinga með trausta menntun og þjálfun til að takast á við frekara nám. Áhersla er lögð á virkni nemenda í námi og að nemendum séu kennd vinnubrögð við að afla sér þekkingar.

Skólanámskrá og starfsáætlun Smáraskóla eru gefnar út og kynntar á vef skólans. Endurskoðun skólanámskrár og starfsáætlun fer fram árlega og sjá starfsmenn skóla um endurskoðunina. Afmarkaðir hlutar hennar taka breytingum árlega, og gæti sú vinna tengst að hluta til innra mati á skólastarfinu, á meðan sumt breytist lítið sem ekkert. Stefnt verður að því að endurskoðun skólanámskrár og starfsáætlunar verði lokið í september ár hvert svo hægt verði að senda þær til skólaráðs, fræðsluyfirvalda og annarra er málið varðar.

Í skólanámskrá er að finna nánari lýsingu á námi og kennslu í hverjum árgangi. Skólanámskrá er unnin af starfsfólki skólans. Ákvæði um skólanámskrá er í grunnskólalögum og Aðalnámskrá grunnskóla. Skólanámskrá er skrifleg, rökstudd lýsing á því sem gert er og gera á í skólanum og þarf að vera í sífelldri endurskoðun. Samvinna starfsfólks við gerð skólanámskrár er mjög mikilvægur liður í skólastarfinu. Skólanámskrá eykur líkur á því að samfella verði í öllu námi og þar með að allt skólastarf verði árangursríkara. Hún er grunnur undir þróunarstarf og mat á skólastarfi en einnig nauðsynlegt upplýsingarit fyrir alla þá er starfið í skólanum varðar.

Starfsáætlun skólans er endurskoðuð árlega. Hún fjallar almennt um það starf sem fer fram innan skólans, hagnýtar upplýsingar, skólareglur, samstarf heimila og skóla, hvaða hlutverki hver og einn gegnir, helstu viðburði, ráð og nefndir og námsmat svo fátt eitt sé nefnt.

Í vetur hélt Smáraskóli áfram vinnu við verkefnið *Skólar á grænni grein* og hlaut þann heiður að flagga Grænfánanum við skólaslit þann 7. júní s.l.

Umhverfisteymi skólans vinnur að því að meta stöðu umhverfismála í skólanum og var horft sérstaklega til endurvinnslu og flokkunnar sem fyrsta skrefs í umhverfisbótum í skólanum.

Smáraskóli tekur þátt í verkefninu *Heilsueflandi grunnskólar*. Meðal markmiða heilsueflandi skóla er að stuðla að góðri heilsu og líðan nemenda og starfsfólks og bæta námsárangur nemenda. Í skólanum er starfandi heilsuteymi sem stýrir þessari vinnu. Ákveðið hefur verið að áherslur verða lagðar á heilsueflingu starfsfólks þetta árið og sótt var um styrk til Lýðheilsusjóðs sem við fengum.

Haustið 2011 hóf skólinn þátttöku í Comeniusarverkefninu „The future of the world is in our hands“ og var því verkefni haldið áfram í vetur. Verkefnið snýst um að vekja athygli nemenda á umhverfismálum og orkusparnaði. Þáttökulönd eru; Ísland, Finnland, Pólland, Þýskaland, Tékkland, Ungverjaland, Lettland og Tyrkland. Nemendur vinna ýmis fjölbreytt verkefni og hafa samskipti við nemendur í hinum þáttökulöndunum. Kennarar teymisins eru í samstarfi við kennara hinna landanna og hafa farið í þrjár ferðir erlendis á þessu skólaári og lýkur verkefninu með ferð til Tyrklands nú í júní. Markmið okkar er að eftir þennan tíma verði nemendur okkar meðvitaðari um umhverfismál og sameiginlega ábyrgð okkar fyrir jörðinni og auðlindum hennar. Við viljum einnig sjá að pappírsmarkun skólans minnki verulega sem og rafmagnsmarkun. Verkefnið hefur stutt við skólann í vinnuferlinu til að öðlast Grænfánann og er gott innlegg í náttúrufræðikennslu og umhverfismennt.

Umbætur frá síðustu matsskýrslu

Í matsskýrslu síðasta skólaárs kom fram að taka skyldi út fjóra þætti til frekari skoðunar. Þeir voru einelti, náttúrufræðikennsla, bættur skólabragur og agi og vinnufriður.

Smáraskóli starfar eftir viðbragðsáætlun við einelti. Í skýrslunni kom fram að starfsmenn skólans skildu ávallt hafa vökul augu gagnvart einelti. Starfsfólk skólans var hvatt til að vera sýnilegt á skólalóðinni sem og innan skólans og hafa í huga að allir nemendur á öllum stigum skólans koma þeim við. Úrbætur í náttúrufræðinni voru þær að fenginn var einn kennari til að sjá um skipulag kennslunnar í 6. - 10. bekk og boðið var upp á val í náttúrufræði þar sem áhersla var lögð á verklega kennslu. Til að bæta skólabrag voru skólareglur gerðar sýnilegar og hengdar upp í öllum stofum. Áfram var boðið upp á hafragraut á morgnanna, seldir voru ávextir í nemendasjoppu og haldið áfram með ferðaverkefni og fjölgreindaleika. Styrkur frá endurmenntunarsjóði grunnskóla var nýttur í fyrirlestra og námskeið um bættan skólabrag. Varðandi aga og vinnufrið þá var aukinn kraftur lagður í áframhaldandi innleiðingu verkefnisins Uppeldi til ábyrgðar. Verkefni tengd Uppeldi til ábyrgðar gerð sýnilegri, meira aðhald fyrir kennara að fylgja eftir vinnuáætlun. Nemendur fengu einnig tækifæri til að meta kennslu og kennsluhætti með spurningalista sem var lagður fyrir þau í lok annar að vori.

Markmið og tilgangur matsins

Í matsteymi skólans skólaárið 2012-2013 voru Björg Baldursdóttir, Geir Sverrisson, Magnús Orri Sæmundsson og Þorbjörg Kristjánsdóttir. Teymið hittist reglulega og á fastan fundartíma en einnig var unnið á öðrum tímum eftir þörfum. Teymið vinnur að nánari útfærslu á framkvæmd kannana á haustmisseri og leggur svo þessar kannanir fyrir. Það er svo í hlutverki teymisins að safna gögnum, flokka þau og skrá. Ábendingar og úrbætur eru unnar í samvinnu við kennara og aðra starfsmenn skólans. Teymið vinnur sjálfsmatsáætlun fyrir skólaárið sem er að líða, vinnur kynningargögn, kynnur fyrir kennurum, starfsmönnum og skólaráði. Þegar umræðu er lokið er áætlunin og niðurstöður kynntar á heimasíðu skólans.

Matið byggir að miklu leyti á **Skólapúlsinum** þar sem allir nemendur í 6. til 10. bekk svara einu sinni yfir skólaárið. Lögð var fyrir í fyrsta sinn **foreldrakönnun** á vegum Skólapúlsins í febrúar, svarhlutfall var mjög gott og fengum við viðunandi niðurstöður.¹ 120 manna líkindaúrtak var notað til að fá fram lista með nöfnum foreldra í 1. – 10. bekk. Í framhaldi af þessum könnunum eru síðan unnin viðmið um hvaða niðurstöður við teljum vera í lagi og hverjar ekki. Breytingar hafa verið gerðar á innra mati skólans nú í ár. Við höfum lagt til hliðar kannanir sem eru búnar til innan skólans og að mestu farin að notast við Skólapúlsinn. Við þessar breytingar þurfti að búa til ný viðmið fyrir spurningarnar til að geta mælt breytingar milli ára í Smáraskóla burtséð frá landsmeðaltali. Einnig vinnum við með niðurstöður svokallaðar **broskallakönnunar** sem er lögð fyrir nemendur í 2. bekk. Forsvarsmenn Skólapúlsins hafa látið í það skína að þeir ætli að koma með könnun fyrir nemendur í yngri bekkjum og fögnum við því. Við lögðum einnig fyrir könnun meðal nemenda í 8. og 10. bekk þar sem þeir voru beðnir að meta kennslu, kennslugrein og mat á námi í viðkomandi kennslugrein. Tekin var sú ákvörðun að leggja ekki fyrir starfsmannakönnun Skólapúlsins þetta skólaárið, ákveðið var að leggja þá könnun fyrir annað hvert ár og verður það á næsta ári.

Metnaður skólans er sá að allar athugasemdir séu teknar alvarlega. Við skoðun á niðurstöðum úr Skólapúlsinum þá berum við okkur saman við landsmeðaltal og skóla af svipuðum nemendafjölda. Einnig hafa opnar spurningar nýst okkur vel.

Tölvukennari skólans sér um tölvuvinnuna enda búum við svo vel að hafa afar færann mann í því starfi sem hefur sparað skólanum mikið í aðkeyptri vinnu. Niðurstöður kannanna eru alltaf kynntar jafn óðum fyrir skólaskrifstofu, foreldraráði, kennurum

¹ Foreldrakönnunin - niðurstöður

og á heimasíðu skólans. Unnið er með niðurstöður samræmdra prófa og heildarútkoman kynnt á heimasíðu skólans. En niðurstaða einstakra þátta og hvers nemanda er einnig skoðuð vel og úrbætur gerðar þar sem þörf krefur. Einnig er rýnt í niðurstöður annarra prófa og markvisst unnið með úrbætur, m.a. í sérkennslunni. Unnin hafa verið viðmið varðandi árangur á prófum. Lestrarpróf og skimanir eru notuð til að kanna stöðu nemenda í lestri og hafa viðmið þar verið endurskoðuð nýlega og kröfur auknar. Starfsmannaviðtöl eru einnig grundvöllur úrbóta og fara þau fram í febrúar/mars ár hvert.

Í ár var sú nýbreytni að við lögðum fyrir nemendur í 8. og 10. bekk könnun þar sem við báðum nemendur um að meta nám og kennslu² í flestum fögum. Þessi könnun er mikilvæg að okkar mati þar sem nemendur fá sjálfir að leggja sitt mat á námsefni, kennslu og kennsluhætti í viðkomandi greinum og við sjáum hvað hægt er að bæta og hvað gengur vel að mati nemenda. Markmið matsins var að sjá hvort nám, kennsla og námsmat væri samkvæmt væntingum okkar í þessum greinum.

Eins og minnst var á í inngangi þá var ákveðið síðastliðið skólaár (2011 – 2012) að taka út fjóra þætti og skoða nánar. Einelti er þáttur sem alltaf þarf að vera ofarlega í allri umræðu í skólastarfinu. Við vildum einnig sjá hvernig við stæðum okkur í kennslu á náttúruvísindum og hvað við gætum gert betur. Við höfðum áhuga á að skoða skólabraginn með tilliti til uppeldi til ábyrgðar og einnig vildum við kanna vinnufrið og agamál.

Við settum þessa þætti í eftirfarandi matsspurningar.

- Hvað geta nemendur og starfsfólk gert til að sporna gegn einelti?
- Hvað getum við gert til að efla áhuga nemenda á náttúrufræði?
- Vinnufriður - Hvernig getum við bætt þann þátt í skólanum?
- Hvað getum við gert til að gera góðan skóla enn betri?

Í fylgiskjali nr. ³getum við séð mælingar Skólapúlsins í fyrra og svo í lok þessa skólaárs.

Í ár ákváðum við að taka út aðra fjóra þætti.

- Áhugi nemenda á lestri.

² Fylgiskjal náms- og kennslukönnun

³ Niðurstöður Skólapúlsins varðandi náttúrufræði

- Bætt samskipti nemenda og kennara.
- Agamál í skólanum.
- Eineltismál – eitt eineltismál er einu of mikið.

Aðferðir og framkvæmd matsins

Gögn sem liggja til grundvallar sjálfsmatsins eru sambland af megindelegum og eigindlegum gögnum. Gögnum er aflað í formi spurningarlista á tölvutæku- og pappírformi, vinnufunda þar sem vinnuhópar fjalla um afmörkuð efni og í formi einstaklingsviðtala og óformlegra samtala við foreldra sem við höfum kosið að kalla „kaffisþjall“. Þar höfum við kallað til fundar við stjórnendur foreldra nemenda í árgöngum 1. – 9. bekkja. Foreldrum hvers árgangs er gefinn sérstakur tími að morgni til óformlegs þjalls um skólamál í nútíð og framtíð. Einnig mynda fyrirliggjandi gögn s.s. samræmd próf og aðrar námsniðurstöður grunn að úrvinnslu sjálfsmatsáætlunar.

Eftirfarandi atriði liggja til grundvallar matsins:

- **Skólapúlsinn;** lagður fyrir alla nemendur 6. – 10. bekkjar. Niðurstöður yfirfarnar af matsteymi jafnóðum og þær berast. Niðurstöður kynntar á kennarafundi og skólaráðsfundi.
- **Foreldrakönnun;** foreldrakönnun Skólapúlsins lögð fyrir í febrúar, 84% svarhlutfall.
- **Nemendakönnun yngri;** spurningalisti á tölvutæku formi þar sem valmöguleikar eru í formi broskarla. Lagt fyrir nemendur í 2. bekk á skólatíma.
- **Vinnuhópar kennara;** fjölluðu á kennarafundum um niðurstöður nemendakannana og skiluðu af sér úrbótahugmyndum. Matsteymi dró saman niðurstöður
- **Starfsmannaviðtöl;** við framkvæmd lögbundinna starfsmannaviðtala stjórnenda komu fram atriði sem hafa áhrif á starfsskipulag og úrbótaáætlun, s.s. dagatal, stundaskrár og áherslur komandi skólaárs.
- **Kaffisþjall stjórnenda;** stjórnendur buðu öllum foreldrum í 1. – 9. bekk til morgunspjalls í vetur, niðurstöður þess voru óformlegar en vissulega nýttust þessi viðtöl vel og gagnlegar ábendingar komu fram til úrbóta fyrir Smáraskóla.
- **Nemendakönnun 8. – 10. bekk;** könnun á kennslu, námsefni og námsmati nemenda í 8. og 10. bekk lögð fyrir í lok annarinnar.
- **Leiðsagnarmat;** lagt fyrir nemendur fyrir fyrsta foreldraviðtal í október/nóvember. Matið tekið aftur upp til endurskoðunar í viðtölum á vorönn.

Að auki eru eftirfarandi próf og kannanir lagðar fyrir í Smáraskóla

Viðmið í raddlestri að vori í Smáraskóla

1. bekkur = 45 – 60 atkv/mín
2. bekkur= 60 – 80 atkv/mín
3. bekkur= 140 atkv/mín
4. bekkur = 200 atkv/mín
5. bekkur = 220 – 300 atkv/mín
6. bekkur= 230 – 310 atkv/mín
7. – 10. bekkur = 310 – 350 atkv/mín

Allir sem lesa yfir viðmið í árgangi teljast góðir lesarar. Hugað er að nemendum sem lesa undir viðmiði árgangs.

Sérkennarar skólans og umsjónarkennarar sameinast um hvaða kannanir og próf eru lögð fyrir nemendur og hvenær. Sérkennarar skólans, sálfræðingur og/eða aðrir sérfræðingar annast einstaklingsgreiningar eftir þörfum, t.d. í lestri, stafsetningu, stærðfræði, atferlisathugun og greindarpróf samkvæmt skriflegum beiðnum, undirskrifað af forráðamönnum og umsjónarkennara.

1. bekkur

Hljóðfærni – lagt fyrir nemendur í áhættu hvað varðar lestrarörðugleika. **Stafakannanir**, einstaklingskannanir. Sérkennari og umsjónarkennari velja hvaða könnun er lögð fyrir nemendur. T.d. Davis-stafakönnun. Umsjónarkennari leggur kannanirnar fyrir í september, janúar og maí.

Tove Krogh teikniþrófið. Hugtakaskilningur, talnagildi, formskyn, fínhreyfingar, blýantsgrip, að fara eftir einföldum og síðar nokkuð flóknum fyrirmælum. Um er að ræða hóppróf sem lagt er fyrir nemendur í október. Umsjónarkennari, sérkennari, hjúkrunarfræðingur, sálfræðingur og iðjuþjálfari leggja prófið fyrir.

Læsi fyrir 1. bekk. Lesskimunarpróf sem er lagt fyrir alla nemendur í árganginum. Deildarstjóri og umsjónarkennari leggja prófið fyrir. Umsjónarkennari fer yfir prófið og sér um að forráðamenn barnanna fái upplýsingar um niðurstöður, (t.d. í viðtali eða vitnisburði). Nemendur sem ekki hafa forsendur til að taka prófið við bekkjaraðstæður fá séraðstæður og lengri tíma hjá sérkennara. Umsjónarkennari, sérkennari og deildarstjóri skipuleggja lestrarkennsluna út frá niðurstöðum. 1. hefti lagt fyrir í nóvember, 2. hefti í febrúar og 3. hefti í apríl.

Raddlestrarpróf. Í janúar eru nemendur sem hafa náð tókum á byrjendalestri prófaðir í raddlestri. Allir nemendur árgangsins sem náð hafa tókum á lestri fara í raddlestrarpróf að vori (1. bekkur vorpróf). Sérkennari sér um að raddlestrarprófa. Umsögn er gefin í lesnum atkvæðum á mínútu.

Málþroskapróf. TOLD 2P (staðlað próf). Prófið metur m.a. málþroska, málskilning og máltjáningu.

Lagt fyrir einstaka nemendur af talmeinafræðingi eða sérkennara samkvæmt beiðni frá umsjónarkennara.

Fjöld- og talnaskilningur. T.d. próf Eiríks Ellertssonar, einstaklingspróf eftir þörfum.

Samskiptakönnun. Lögð fyrir tvisvar á ári. Umsjónarkennari, deildarstjóri eða námsráðgjafi leggur könnunina fyrir.

Skólinn notast bæði við hefbundið námsmat og einnig símat. Námsmat er skráð í Mentor og foreldrar fá munnlegan vitnisburð um árangur barna sinna í viðtölum í janúar/febrúar og skriflegan vitnisburð við skólaslit.

2. bekkur

Lestrarkannanir. Allir nemendur taka raddlestrarpróf a.m.k. þrisvar sinnum á skólaárinu, þ.e. í september, janúar og maí. Sérkennari sér um að raddlestrarprófa. Umsögn er gefin í lesnum atkvæðum á mínútu.

Læsi fyrir 2. bekk. Lesskimunarpróf sem er lagt fyrir alla nemendur í árganginum. Deildarstjóri og umsjónarkennari leggja prófið fyrir. Umsjónarkennari fer yfir prófið og sér um að forráðamenn barnanna fái upplýsingar um niðurstöður, (t.d. í viðtali eða vitnisburði). Nemendur sem ekki hafa forsendur til að taka prófið við bekkjaraðstæður fá séraðstæður og lengri tíma hjá sérkennara. Umsjónarkennari, sérkennari og deildarstjóri skipuleggja lestrarkennsluna út frá niðurstöðum. 1. hefti lagt fyrir í nóvember, 2. hefti í febrúar.

Aston Index stafsetning stakra orða eftir upplestri fyrir 2. bekk. Sérkennari leggur prófið fyrir alla nemendur í skólabyrjun og les úr niðurstöðum. Í apríl er prófið lagt aftur fyrir nemendur sem fóru í viðmiðunarhópa 1 og 2. Umsjónarkennari ber ábyrgð á að upplýsingar berist forráðamönnum.

Málproskapróf, TOLD 2P (staðlað próf). Prófið metur m.a. málproska, málskilning og máltjáningu. Lagt fyrir einstaka nemendur af talmeinafræðingi eða sérkennara samkvæmt beiðni frá umsjónarkennara.

Fjöld- og talnaskilningur. T.d. próf Eiríks Ellertssonar, einstaklingspróf eftir þörfum.

Samskiptakönnun. Lögð fyrir eftir þörfum. Umsjónarkennari, deildarstjóri eða námsráðgjafi leggur könnunina fyrir.

Talnalykill, staðlað próf í stærðfræði eða önnur greinandi próf í stærðfræði. Um er að ræða bæði hóppróf og einstaklingspróf. Prófin er lögð fyrir eftir þörfum.

Lestrar- og lesskilningsprófin **Orðarún** eru lögð fyrir nemendur í 2., 3., 4., 5., 6. og 7. bekk tvisvar á ári.

3. bekkur

Lestrarkannanir. Allir nemendur taka raddlestrarpróf a.m.k. þrisvar sinnum á skólaárinu, þ.e. í september, janúar og maí. Sérkennari sér um að raddlestrarprófa. Umsögn er gefin í lesnum atkvæðum á mínútu.

Aston Index stafsetning stakra orða eftir upplestri fyrir 3. bekk. Sérkennari leggur prófið fyrir alla nemendur í skólabyrjun og les úr niðurstöðum. Í apríl er prófið lagt aftur fyrir nemendur sem fóru í viðmiðunarhópa 1 og 2. Umsjónarkennari ber ábyrgð á að upplýsingar berist forráðamönnum.

LH 60. Lestrarhæfnispróf. Sérkennari leggur prófið fyrir alla nemendur í byrjun október. Forráðamenn nemenda sem fara í flokka C, D, E eða F fá upplýsingar um niðurstöður og fara þessir nemendur aftur í próf í apríllok.

Málproskapróf, TOLD 2P og 2I (staðlað próf). Prófið metur m.a. málproska, málskilning og máltjáningu. Lagt fyrir einstaka nemendur af talmeinafræðingi eða sérkennara samkvæmt beiðni frá Umsjónarkennara.

Samskiptakönnun. Lögð fyrir eftir þörfum. Umsjónarkennari, deildarstjóri eða námsráðgjafi leggur könnunina fyrir.

Talnalykill, staðlað próf í stærðfræði eða önnur greinandi próf í stærðfræði. Um er að ræða bæði hóppróf og einstaklingspróf. Prófin eru lögð fyrir eftir þörfum.

Í þriðja bekk eru nemendur einnig skimaðir í 2 þáttum í **Logos**

4. bekkur

Lestrarkannanir. Allir nemendur taka raddlestrarpróf a.m.k. þrisvar sinnum á skólaárinu, þ.e. í september, janúar og maí. Sérkennari sér um að raddlestrarprófa. Umsögn er gefin í lesnum atkvæðum á mínútu.

Aston Index stafsetning stakra orða eftir upplestri fyrir 4. bekk. Sérkennari leggur prófið fyrir alla nemendur í skólabyrjun og les úr niðurstöðum. Í apríl er prófið lagt aftur fyrir nemendur sem fóru í viðmiðunarhópa 1 og 2. Umsjónarkennari ber ábyrgð á að upplýsingar berist forráðamönnum.

LH 60. Lestrarhæfnispróf. Sérkennari endurtekur prófið í nóvember hjá nemendum sem voru með C, D, E eða F í lok apríl í 3. bekk. Einnig er prófið lagt fyrir nýja nemendur. Forráðamenn fá upplýsingar um niðurstöður.

Samræmd próf. Allir nemendur í 4. bekk fara í samræmd próf í íslensku og stærðfræði í september. Þegar niðurstöður liggja fyrir er staða nemenda metin. Allir sem tengjast nemendum í 4. bekk fara yfir niðurstöður prófanna og meta hvernig skal bregðast við árangri einstakra nemenda.

Málproskapróf, TOLD 2I (staðlað próf). Prófið metur m.a. málþroska, málskilning og máltjáningu. Lagt fyrir einstaka nemendur af talmeinafræðingi eða sérkennara samkvæmt beiðni frá umsjónarkennara.

Viðhorfskannanir, svo sem tengslakannanir, Ég og skólinn eða eineltiskönnun eru lagðar fyrir eftir þörfum. Umsjónarkennari, deildarstjóri eða námsráðgjafi leggur kannanirnar fyrir.

Talnalykill, staðlað próf í stærðfræði eða önnur greinandi próf í stærðfræði. Um er að ræða bæði hóppróf og einstaklingspróf. Prófin er lögð fyrir eftir þörfum.

5. bekkur

Lestrarkannanir. Allir nemendur taka raddlestrarpróf a.m.k. þrisvar sinnum á skólaárinu, þ.e. í september, janúar og maí. Sérkennari sér um að raddlestrarprófa. Umsögn er gefin í lesnum atkvæðum á mínútu.

Aston Index stafsetning stakra orða eftir upplestri fyrir 5. bekk. Sérkennari leggur prófið fyrir alla nemendur í skólabyrjun og les úr niðurstöðum. Í apríl er prófið lagt aftur fyrir nemendur sem fóru í viðmiðunarhópa 1 og 2. Umsjónarkennari ber ábyrgð á að upplýsingar berist forráðamönnum.

GRP10 Stafsetning 60 orð eftir upplestri er lögð fyrir alla nemendur árgangsins í byrjun september. Umsjónarkennari leggur prófið fyrir og sérkennari fer yfir það. Út frá niðurstöðum er lagt mat á það hvort nemendur þurfi stuðningskennslu í stafsetningu og/eða nánari greiningu.

LH 40. Lestrarhæfnispróf. Sérkennari leggur prófið fyrir alla nemendur í byrjun nóvember. Forráðamenn nemenda sem fara í flokka C, D, E eða F fá upplýsingar um niðurstöður og fara þessir nemendur aftur í próf í apríllök.

Málproskapróf, TOLD 2I (staðlað próf). Prófið metur m.a. málþroska, málskilning og máltjáningu. Lagt fyrir einstaka nemendur af talmeinafræðingi eða sérkennara samkvæmt beiðni frá umsjónarkennara.

Viðhorfskannanir, svo sem tengslakannanir, Ég og skólinn eða eineltiskönnun eru lagðar fyrir eftir þörfum. Umsjónarkennari, deildarstjóri eða námsráðgjafi leggur könnunina fyrir.

Talnalykill, staðlað próf í stærðfræði eða önnur greinandi próf í stærðfræði. Um er að ræða bæði hóppróf og einstaklingspróf. Prófin eru lögð fyrir eftir þörfum.

6. bekkur

Lestrarkannanir. Allir nemendur taka raddlestrarpróf a.m.k. þrisvar sinnum á skólaárinu, þ.e. í september, janúar og maí. Sérkennari sér um að raddlestrarprófa. Umsögn er gefin í lesnum atkvæðum á mínútu.

Aston Index stafsetning stakra orða eftir upplestri fyrir 6. bekk. Sérkennari leggur prófið fyrir alla nemendur í skólabyrjun og les úr niðurstöðum. Í apríl er prófið lagt aftur fyrir nemendur sem fóru í viðmiðunarhópa 1 og 2. Umsjónarkennari ber ábyrgð á að upplýsingar berist forráðamönnum.

Málproskapróf, TOLD 2I (staðlað próf). Prófið metur m.a. málproska, málskilning og máltjáningu. Lagt fyrir einstaka nemendur af talmeinafræðingi eða sérkennara samkvæmt beiðni frá umsjónarkennara.

Viðhorfskannanir; tengslakannanir eru lagðar fyrir tvisvar á ári og eineltiskannanir lagðar fyrir eftir þörfum. Umsjónarkennari, deildarstjóri eða námsráðgjafi leggja kannanirnar fyrir.

Talnalykill, staðlað próf í stærðfræði eða önnur greinandi próf í stærðfræði. Um er að ræða bæði hóppróf og einstaklingspróf. Prófin er lögð fyrir eftir þörfum.

7. bekkur

Lestrarkannanir. Allir nemendur taka raddlestrarpróf a.m.k. þrisvar sinnum á skólaárinu, þ.e. í september, janúar og maí. Sérkennari sér um að raddlestrarprófa. Umsögn er gefin í lesnum atkvæðum á mínútu.

Aston Index stafsetning stakra orða eftir upplestri fyrir 7. bekk. Sérkennari leggur prófið fyrir alla nemendur í skólabyrjun og les úr niðurstöðum. Í apríl er prófið lagt aftur fyrir nemendur sem fóru í viðmiðunarhópa 1 og 2. Umsjónarkennari ber ábyrgð á að upplýsingar berist forráðamönnum.

Samræmd próf. Allir nemendur í 7. bekk fara í samræmd próf í íslensku og stærðfræði í september. Þegar niðurstöður liggja fyrir er staða nemenda metin. Allir sem tengjast nemendum í 7. bekk fara yfir niðurstöður prófanna og meta hvernig skal bregðast við árangri einstakra nemenda.

Málproskapróf, TOLD 2I (staðlað próf). Prófið metur m.a. málproska, málskilning og máltjáningu. Lagt fyrir einstaka nemendur af talmeinafræðingi eða sérkennara samkvæmt beiðni frá umsjónarkennara.

Viðhorfskannanir, tengslakannanir eru lagðar fyrir tvisvar á ári og eineltiskannanir lagðar fyrir eftir þörfum. Umsjónarkennari, deildarstjóri eða námsráðgjafi leggja kannanirnar fyrir.

Talnalykill, staðlað próf í stærðfræði eða önnur greinandi próf í stærðfræði. Um er

að ræða bæði hóppróf og einstaklingspróf. Prófin er lögð fyrir eftir þörfum.

8. bekkur

Lestrarkannanir. Nemendur sem enn lesa undir viðmiði árgangsins halda áfram lestrarvinnu undir handleiðslu sérkennara árgangsins. Þeir skulu jafnframt raddlestrarprófaðir a.m.k. tvisvar sinnum á skólaárinu, þ.e. í janúar og maí. Sérkennari sér um að raddlestrarprófa. Umsögn er gefin í lesnum atkvæðum á mínútu.

Aston Index stafsetning stakra orða eftir upplestri er lagt fyrir þá sem víkja frá í stafsetningu. Velja skal árgangapróf (2. – 7. bekkur) eftir aðstæðum nemandans. Sérkennari leggur prófið fyrir í skólabyrjun og les úr niðurstöðum. Í apríl er prófið lagt aftur fyrir þá nemendur sem fóru í viðmiðunarhópa 1 og 2. Umsjónarkennari ber ábyrgð á að upplýsingar berist forráðamönnum.

Viðhorfskannanir, tengslakannanir eru lagðar fyrir tvisvar á ári og eineltiskannanir lagðar fyrir eftir þörfum. Umsjónarkennari, deildarstjóri eða námsráðgjafi leggja kannanirnar fyrir.

Greinandi próf í stærðfræði eru lögð fyrir nemendur eftir þörfum, ýmist af stærðfræðikennara eða sérkennara. Um er að ræða bæði hóppróf og einstaklingspróf.

9. bekkur

GRP14h Greinandi ritmálspróf í lestri og stafsetningu. Hljóðlestrar-, lesskilnings- og stafsetningarpróf eru yfirleitt lögð fyrir alla nemendur árgangsins að hausti. Sérkennari leggur prófin fyrir. Prófunum er ætlað að leita að nemendum með umskráningarerfiðleika. Prófið gefur vísbendingu um færni nemenda.

Umsjónarkennari og fagkennari fá skriflegar upplýsingar um stöðu nemenda. Út frá niðurstöðum er tekin ákvörðun um hvort eigi að vísa nemanda í nánari greiningu.

Umsjónarkennari ber ábyrgð á að forráðamenn fái upplýsingar.

Viðhorfskannanir, tengslakannanir eru lagðar fyrir tvisvar á ári og eineltiskannanir lagðar fyrir eftir þörfum. Umsjónarkennari, deildarstjóri eða námsráðgjafi leggja kannanirnar fyrir.

10. bekkur

Samræmd próf. Allir nemendur í 10. bekk fara í samræmd próf í a.m.k. íslensku, stærðfræði og ensku í september. Þegar niðurstöður liggja fyrir er staða nemenda metin. Allir sem tengjast nemendum í 10. bekk fara yfir niðurstöður prófanna og

meta hvernig skal bregðast við árangri einstakra nemenda.

Viðhorfskannanir, tengslakannanir eru lagðar fyrir tvisvar á ári og eineltiskannanir lagðar fyrir eftir þörfum. Umsjónarkennari, deildarstjóri eða námsráðgjafi leggja kannanirnar fyrir.

Samantekt og ábendingar

Hér kemur kafli um þá þætti sem teknir hafa verið út á þessu skólaári til að vinna með á því næsta.

- Áhugi nemenda á lestri.
- Bætt samskipti nemenda og kennara.
- Agamál í skólanum.
- Eineltismál – eitt eineltismál er einu of mikið.

Matsþáttur 1

Áhugi nemenda á lestri?

Samkvæmt Skólapúlsinum⁴ megum við gera betur í að efla áhuga nemenda á lestri. Í vetur og næsta vetur höfum við verið að huga að áhuga nemenda á lestri. Í vinnu með kennurum komu margar hugmyndir fram um hvernig við getum aukið áhuga nemenda á þessu. Meðal annars var talað um að efla bókasafnið, hafa bók mánaðarins, mynda bókaklúbba ofl. sjá fylgiskjal⁵. Niðurstöður Skólapúlsins á síðasta ári gáfu okkur vísbendingar um að ef til vill þyrftum við að gera betur varðandi þennan þátt. Brugðist var fljótt við og á eldra stigi skólans var sett inn ein kennslustund í viku sem við höfum kallað „yndislestur“ en þar nýta nemendur einn tíma í viku til lesturs bókmennta að eigin vali.

Þessi þáttur er mældur á eftirfarandi hátt:

- Ég les bara þegar ég verð að gera það.
- Lestur er eitt af uppáhaldsáhugamálum mínum.
- Mér finnst gaman að tala um bækur við aðra.
- Mér finnst erfitt að klára bækur sem ég er að lesa.
- Ég verð ánægð(ur) ef ég fæ bók að gjöf.
- Lestur er tímasóun fyrir mig.
- Mér finnst gaman að fara í bókabúð eða á bókasafn.
- Ég les eingöngu til að fá þær upplýsingar sem ég þarfnast.
- Ég get ekki setið kyrr og lesið í meira en nokkrar mínútur.

Eins og áður sagði hafa verið búin til viðmið⁶ til að geta betur metið árangur á næsta skólaári. Tillögur að viðmiðunum voru samþykkt á starfsmannafundi þann 31. maí.

⁴ Skólapúlsinn sjá niðurstöður varðandi læsi

⁵ Fylgiskjal – úrbótavinna – læsi (vinna 31. maí)

⁶ Fylgiskjal sjá nýr kvarði (starfsdagur 31. maí)

Matsþáttur 2.

Bætt samskipti nemenda og kennara

Þessi þáttur er mældur á eftirfarandi hátt í Skólapúlsinum, við tókum saman tvo þætti sem mynda þennan þátt en þeir eru samband nemenda við kennara og stuðningur kennara við nemendur. Þær spurningar sem mæla þessa matsþætti eru:

- Nemendum semur vel við flesta kennara.
- Flestir kennarar eru áhugasamir um að nemendum líði vel.
- Flestir kennararnir mínir hlusta vel á það sem ég hef að segja.
- Ef mig vantar auka aðstoð þá fæ ég hana frá kennurunum mínum.
- Flestir kennararnir mínir eru sanngjarnir við mig.
- Kennarinn sýnir áhuga á námi sérhvers nemanda.
- Kennarinn veitir auka aðstoð ef nemendur þurfa á henni að halda.
- Kennarinn heldur áfram að útskýra þar til nemendurnir skilja.
- Kennarinn gefur nemendum tækifæri til að tjá skoðanir sínar.

Töluverð umræða hefur verið í vetur um þennan lið og voru gerðar tilraunir sem gáfu góða raun t.d. ákváðu kennarar að prófa að slökkva á tölvuskjánum sínum í kennslustundum. Hugmyndir voru uppi um að ef kveikt væri á skjánum gerði það að verkum að kennarar trufluðust of auðveldlega af skjánum. Einnig hefur verið ákveðið að gera tilraunir með „vendikennslu“ (flipped classroom) á næsta ári en það kennsluform ýtir undir samveru kennara með nemendum í kennslustundum þar sem innlögn fyrir námsþáttinn fer fram í formi myndbands sem nemendur horfa á heima. Niðurstöður broskallakönnunar ⁷ gáfu okkur líka til kynna að eitthvað þyrfti að skoða þennan þátt skólstarfsins.

Matsþáttur 3

Agamál

Agamál eru yfirleitt alltaf til umfjöllunar og virðist vera sem alltaf geti skólinn bætt sig þar. Í foreldrakönnun¹ kemur í ljós að foreldrum finnst vanta upp á að hæfilegur agi sé í skólanum og sér í lagi telja foreldrar að vanti upp á aga á miðstigi skólans. Í úrbótavinnu sem fór fram nú í lok skólaársins komu hugmyndir fram hjá kennurum um þennan þátt. Kennarar stungu upp á að hafa skólareglur sýnilegri, hópefli, hafa tíma á daginn þar sem nemendur hafa greiðan aðgang að kennara og margt fleira sjá fylgiskjal ⁵

Til að mæta því að foreldrum og starfsmönnum finnst vanta upp á að agamál séu í sem bestum farvegi á miðstigi hefur verið ákveðið að efla miðstigið hvað varðar stjórnun. Bætt verður við sérstökum deildafundum miðstigs, einu sinni í mánuði og deildarstjóri yngra stigs verður með umsjón með 1. – 6. Bekk. Notaður verður einn dagur nú á haustdögum

⁷ Broskallakönnun 2. bekkur

(15. – 21. ágúst) til að ræða agamál og úrlausnarefni tengd þeim með öllum starfsmönnum skólans. Skólareglur verða endurskoðaðar og skv. kennurum þurfum við að skoða betur viðurlög við agabrotum.

Matsþáttur 4.

Eineltismál

Í vetur sem og alla aðra vetur í skólastarfi þarf alltaf að hafa í huga að vera gagnrýninn á allt í skólastarfinu með einelti og líðan nemenda að leiðarljósi. Við viljum vinna í skóla þar sem **einelti** þrífst ekki og var þessi matsþáttur því efstur á lista hjá okkur. Við stefnum að og sættum okkur ekki við neitt annað en 100% árangur - ekkert einelti á að líðast í Smáraskóla.

Samkvæmt Skólapúlsinum er einelti í Smáraskóla örlítið minna en í meðaltali úr öðrum skólum á landinu sem Skólapúslinn mælir af sömu stærð. Munurinn var ekki marktækur⁴. Við teljum okkur hafa náð einhverjum árangri þó orðatiltækið „betur má ef duga skal“ eigi vel við. Í úrbótavinnu með kennurum komu fram tillögur eins og að við þyrftum að kynna eineltisteymið betur og að við þyrftum að skoða okkar eigin hegðun og samskipti innan skólans. Fá foreldra til að vinna meira með okkur. Kennarar virtust ekki vera nógu vel upplýstir um feril eineltismála í skólanum og sem dæmi þurfum við að hafa opna umræðu innan starfsmannahópsins. Kennarar töldu sig geta bætt það að hlusta betur á nemendur og gefa þeim meiri tíma⁵. Í samfélagi manna virðist ekkert koma í veg fyrir samskiptaárekstra af ýmsu tagi en með samstillingu heimila og skóla teljum við okkur geta lágmarkað það að einelti þrífst í skólanum. Í foreldrakönnun Skólapúlsins¹ kom líka í ljós að af þeim foreldrum sem töldu barnið sitt hafa orðið fyrir einelti þá þótti þeim ferlið vera of lengi í kerfinu hjá skólanum og ekki brugðist nógu hratt við. Umræða og viðbrögð við þessu fara strax í hendurnar á eineltisteyminu sem fer yfir ferlið. Hafa ber í huga að eineltismál eru ekki mörg og hvert mál vegur því mjög þungt í samanburðinum.

Mat nemenda á kennslu, námi og námsmati

Nemendur í 8. - 10. bekk fengu nú í lok skólaársins að svara spurningum sem varða mat á kennslu, kennslugrein og námsmati.² Helstu niðurstöður⁸ sýna að Smáraskóli er að standa sig frekar vel í flestu hvað þetta varðar en má taka sig á á mörgum sviðum. Sem dæmi má nefna að um 94% nemenda svara að þeim finnst kennari hafa góða þekkingu á efninu og 94% nemenda fannst greinin skipulögð. 94% nemenda eru ánægðir með viðmót kennarans gagnvart sér og tæp 95% nemenda segjast mæta vel í kennslustundir. Nemendum finnst þeir afstur á móti ekki hafa mikið gagn af skyndiprófum, en um 62% sögðust hafa gagn af þeim og tæp 50% segja að heimanám í faginu sé of mikið. Rúmlega 85% segja að hæfilegur agi sé í kennslustundum og er það eitthvað sem betur má fara.

⁸ Niðurstöður úr nemendakönnun um nám, kennslu og námsmat

Niðurstöður eru einstaklega gagnlegar fyrir kennara sjálfa og þegar farið verður í að endurskoða námsefni í takt við nýja aðalnámskrá. Einnig styðja þessar niðurstöður við þær niðurstöður að endurskoðunar er þörf í kennslustundum.⁴ Kennarar sjá sjálfir hvar skóinn kreppir og geta þá gert viðeigandi ráðstafanir með stuðningi stjórnenda.